

रिव पावकः MBh. 12, 6715. संप्रज्वलितपावक 1, 2862. 3, 969. 15, 516. — caus. anzünden: संप्रज्वल्य पावकम् MBh. 13, 7776.

— प्रति flammen, leuchten: वपुषा प्रतिज्वल्य मय्याङ्गे भास्कोरो यथा MBh. 7, 7437.

— अभिवि entgegenflammen: तथा तवामी नरलोकवीरा विशस्ति वक्रा-
एयभिविज्वलति Bhāg. 11, 28.

— सम् flammen: कले ऽग्निरिव संज्वलन् MBh. 9, 222. — caus. anzün-
den: अग्निं तत्र संज्वल्य MBh. 3, 16882.

ज्वल (von ज्वल्) P. 3, 1, 140. Vop. 26, 36. 1) adj. f. आ flammend, leuch-
tend, glänzend: ज्वलानन Hip. 2, 7. ज्वला लक्ष्मीः Bhārtr. 1, 95. — 2) m.
Flamme, Glanz ÇKDr. Wils. — Vgl. ज्वाल.

ज्वलका f. eine grosse Flamme, v. l. für कलका H. 1102.

ज्वलन (von ज्वल्) P. 3, 2, 150. 1) brennbar, flammend, leuchtend: पी-
तुरारु Çat. Br. 13, 4, 4, 7. अर्कज्वलनमूर्धन MBh. 3, 12239. आशीविषामि-
ज्वलनप्रकाश 769. — 2) m. a) Feuer AK. 1, 1, 1, 49. H. 1099. M. 10, 103.
Jāñ. 3, 41. MBh. 5, 516. 13, 440. 4028. Bhāg. 11, 29. R. 1, 1, 81. 2, 25, 25.
3, 9, 12. Suçr. 1, 106, 10. Sūrjās. 11, 16. zur Bez. der Zahl drei 2, 20, 21.

— b) Aetzkalé (s. तार) Sūçr. 2, 125, 17. — c) (als N. des Feuers; vgl. AK.
2, 4, 3, 60) Plumbago zeylanica Ltn. ÇKDr. — 3) f. आ N. pr. einer Toch-
ter Takshaka's und Gemahlin Rkeju's Hariv. 1714; vgl. ज्वाला. —
4) n. das Flammen, in-Flammen-Stehen: जलमोसार्द्रज्वलने Varāh. Brh.
S. 45, 19. 22. fgg. सर्वाङ्गज्वलनमवृद्धिर्दे ह्यानाम् 92, 1. fgg.

ज्वलनाश्मन् (ज्वलन + अश्मन्) m. der Sonnenstein (s. सूर्यकांत) Rā-
éan. im ÇKDr.

ज्वलमुखी (ज्वल + मुख) f. N. pr. einer Schutzgottheit im Geschlecht
des Lomaça Brahma-P. in Verz. d. Oxf. H. 19, b, 4. — Vgl. ज्वालामुखी.

ज्वलारम्भकामय (ज्वला [ज्वाला?] - रम्भ(क) + आमय) m. = जालग-
र्भ Rāéan. im ÇKDr. — Vgl. ज्वालाखरगद, ज्वालागर्भक.

ज्वलन् (von ज्वल्) 1) adj. flammend, leuchtend. — 2) f. ई N. einer
Pflanze, Sansevieria zeylanica Willd. (मूर्वी), Rāéan. im ÇKDr. Vgl. u.
जालिनी.

ज्वार (von ज्वर्) s. नवज्वार.

ज्वाल (von ज्वल्) P. 3, 1, 140. Vop. 26, 36. 1) m. Trik. 3, 5, 18. Licht,
Fackel: तिलशण्णगोमयशात्ताज्वालने Kauç. 27. 28. 29. 32. Flamme AK. 1,
1, 1, 52. MBh. 3, 14132. Hariv. 2556. 5392. 13943. संज्वालकवलेर्मुखिः MBh.
7, 6658. R. 4, 10, 25. Unbestimmt ob m. oder f.: गदा सामिज्वाला MBh.
7, 598. अत्रापि सविस्फुलिङ्गज्वालानि 1, 1431. Mṛgśh. 62, 15. ज्वर°
Bhārtr. 1, 94. — 2) f. आ Trik. a) Beleuchtung Paddh. zu Kātj. Çr. 4, 5
(S. 341). — b) Flamme AK. 1, 1, 1, 52. 3, 4, 2, 19. 11, 73. 30, 232. H. 1102.
Ragh. 15, 16. Varāh. Brh. S. 11, 23. 42(43), 45. 45, 49. 46, 10(11). Vid. 86.
Dhūrtas. 67, 1. Vgl. जठर°. — c) glühendheisser Reis (दग्धान) Çabdañ.
im ÇKDr. — d) N. pr. einer Tochter Takshaka's und Gemahlin Rksha's
MBh. 1, 3778; vgl. ज्वलना.

ज्वालाखरगद (ज्वाला-खर + गद) m. und ज्वालागर्भक m. = जालगर्भ
Rāéan. im ÇKDr.

ज्वालानिह (ज्वाला + निह) m. 1) Feuer (vgl. u. जिह्वा) H. 1099.
— 2) N. pr. eines Wesens im Gefolge von Skanda MBh. 9, 2563. von
Çiva Vjāpi zu H. 210 (vgl. Hariv. Langl. I, 513). N. pr. eines Dānava
Hariv. 12935.

ज्वालाधन (ज्वाला + धन) m. Feuer Rāéa-Tar. 4, 41.

ज्वालामुख (ज्वाला + मुख) 1) m. Flammenmaul, Bez. einer Art von
Gespenstern Kull. zu M. 12, 71 zur Erkl. von उत्कामुख. — 2) f. ई ein
Ort wo Feuer aus der Erde hervorbricht, ein Ort mit Naphthaquellen:
पीठस्थानविशेषः । तत्र भगवत्या जिह्वा पतिता । तत्राम्बिका देवी । उन्म-
तनामकभैरवश्च । इति पीठमाला ॥ ÇKDr. ज्वालामुखीस्तोत्र von Kāli-
dāsa Verz. d. Pet. H. No. 2. — Vgl. ज्वलमुखी.

ज्वालालिङ्ग (ज्वाला + लि)° n. Flammen-Liūga, Bez. eines dem
Çiva geweihten Heiligthums Kathās. 1, 28.

ज्वालावक्र (ज्वाला + वक्र) m. N. pr. eines Wesens im Gefolge von
Çiva Vjāpi zu H. 210. Brahma-P. in Verz. d. Oxf. H. 18, b.

ज्वलान् (von ज्वल् oder ज्वाल) 1) adj. flammend, von Çiva MBh.
13, 1171. — 2) f. °नी mystische Bez. des Buchstabens व Ind. St. 2, 316.

ज्वालेश्वर (ज्वाला + ईश्वर) N. pr. eines Tirtha Matsya-P. in Verz.
d. Oxf. H. 42, a. °तीर्थ Çiva-P. ebend. 65, b. 67, a.

क

क 1) adj. schlafend Ekāksharak. bei Wils. — 2) m. a) ein best. Laut
Med. 6b. 1. playing a tune, beating time Ekāksharak. bei Wils. — b)
ein pfeifender Wind, ein von Regen begleiteter Wind (तारवायु, कञ्का-
वात). — c) ein Verirrter, eine verlegte Sache. — d) N. pr. eines Daitja-
Fürsten. — e) Bein. Brhaspati's. — f) = कण्टीश (?) Med. (कट्टिः ist
nach ॥ १ ॥ zu setzen). — 3) f. का Wasserfall Ekāksharak. bei Wils.
— Vgl. कञ्का.

कगकगायु, °यते funkeln, blitzen: प्रभानिकररश्मिभिर्कगकगायमानो-
श्रुकाम् Devī-P. im ÇKDr.

कंकार (कम् onomatop. → कार) m. Gesumme, Geriesel u. s. w.: धमर°

Sāh. D. 62, 2. 70, 16. Bhāg. P. 8, 8, 43. Brahma-P. in Verz. d. Oxf. H.
17, b. Prab. 73, 8. Dhūrtas. 69, 4. गीतकंकारजा सुधा Pañkāt. V. 42. म-
दकालकोकिलकूजितवर° Vikr. 119. धार्यन्वस्वलितजल° Prab. 79, 12.
Çatr. 1, 41. परिपतकंकारकञ्कामरुत् Amar. 48. स्वलदलयसंकृतिमेख-
लोत्थ° Bhārtr. 1, 8.

कंकारित n. dass.: कोदण्ड° (v. l. टंकारित) Bhārtr. 1, 97.

कञ्कन (onomatop. mit der Endung eines nom. act.) n. das Klirren,
Rasseln Wils.

कञ्का (onomatop.) f. das Geräusch des Windes, des fallenden Re-
gens; ein mit solchem Geräusch verbundener Wind zur Regenzeit Med.